

[Stæhr Johansen.]

formaaet at skabe Kontakt med Forretningstilivet dér, og det er lykkedes at afsætte mange Varer.

Men dér vil jeg gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, om han ikke netop paa dette Omraade skulde overveje at bevilge et lidt større Beløb, enten ved Fremsættelse af et nyt Lovforslag eller maaske inden for den Lov, som foreslaas her. Naar Forholdene er saadan, at f. Eks. en af de Mænd, der er beskæftigede i Rumænien, for at leve dernede maa bruge 35 000 d. Kr. om Aaret, saa kan man forstaa, at der ikke kan udsendes mange af disse Gesandter for Handelen til de Lande, hvor man gerne vil arbejde, men hvor Prisniveauet ligger højt. Nu er det saadan, at der er Fonds og andre Muligheder for at skaffe nogle af de Penge, der skal til, men det er et af de Omraader, hvor jeg mener, man fra Statens Side ikke skal holde sig tilbage.

Den vigtigste Del af Lovforslaget er efter min Opfattelse Afsnittet om Statens Kreditordning, altsaa Eksportkreditter. Det er en af de Foranstaltninger til Støtte for Eksporten, som har haft overordentlig stor Betydning igennem Aarene. Saa vidt jeg kan se af de Beretninger, der foreligger, har den danske Stat siden midt i 20'erne, da man begyndte at give Eksportkreditter, givet Kreditter paa op til 400 Mill. Kr. Det er et ikke ringe Beløb, men enhver vil vel ogsaa i Dag erkende den meget store Betydning, Eksporten har for det danske Samfund. Det er nu engang saadan, at det er Eksporten, der er Værdimaaler for et Lands Evne og Dygtighed, og efter min Opfattelse kan vi kun gennem Eksport vinde vor Velstand tilbage. Derfor betyder denne Eksportkredit uhyre meget for den Fremtid, vi skal bygge op i Danmark.

I Dag er der ganske vist ingen Oversigt over Eksportforholdene. I Virkeligheden kan man sige, at vi, hvad Eksportforholdene angaar, er i den Situation, at alt flyder, for de Forbindelser, man har med de tidligere Markeder, er af en saadan Karakter, at man ikke kan bygge noget bestemt op eller lægge nogen bestemt Plan. Men den Situation kan forandre sig hurtigt, og man maa haabe, at den forandrer sig saa hurtigt som overhovedet muligt, og skulde det ske, at denne Ændring indtræffer i Løbet af nogle Maanedre eller et halvt Aar, hvad man inden for sagkyndige Kredse mener der godt kan være Mulighed for, saa er det for mig et Spørgsmaal, om 70 Mill. Kr. i 2 Aar er nok. For

vi maa ikke glemme, hvilke Risikomomenter der i Dag er ved at sætte Eksport i Gang.

Efter min Opfattelse vil Kravene til Eksportpræmier stige meget mere, end vi tidligere har været ude for. Vi kan ikke sige, at Staten har lidt Tab paa de Eksportkreditter, den har givet. Saa vidt jeg kan se, er Risikopræmien, som jo bliver henlagt for hver Ordre, praktisk talt urørt. I øvrigt kunde jeg godt have ønsket, at Handelsministeren i Bemærkningerne til Lovforslaget havde givet os en lille Oversigt over Statens Eksportkreditfondsbeholdning, og hvilket Tab Fonden har haft ved de Transaktioner, som man har været ude i.

Vi maa ikke glemme, at andre Lande har taget dette Spørgsmaal op og ofret større Beløb, end vi har gjort. Jeg kan nævne, at Schweiz, som paa mange Omraader kan sammenlignes med Danmark, idet Schweiz ogsaa maa indføre en hel Del af sine Raamaterialer, siden 1934 har givet Eksportpræmier paa ikke mindre end 3½ Milliard Schweizerfrancs; men man har heller ikke i Schweiz krævet fuldt saa stærke Garantier, som vort Eksportkreditudvalg har gjort. Jeg vil gerne henlede den højtærede Handelsministers Opmærksomhed paa, at man i Eksportkreditudvalget i Virkeligheden aldrig løber nogen Risiko, man forlanger i Virkeligheden 100 pCt. Garanti ved hver Ordre. Det har maaske ogsaa været rigtigt. Man skal naturligvis aldrig bebrejde nogen, at de passer paa, at man ikke kommer ud i Laan eller i Garantier, som senere vil betyde store Udgifter. Men man maa ikke glemme, at med de Forhold, som foreligger efter Krigen, vil Risikoen, hvis Danmark skal kunne eksportere, blive saa stor, at Staten ogsaa paa sin Side maa tage et vist Hensyn og maa være klar over, at Eksportkrediten maa bære en vis Procentdel af Risikoen. Jeg tror, man skal tage dette under Overvejelse, for det vil efter min Opfattelse komme til at spille en ikke ubetydelig Rolle i den Fremtid, som vi skal møde ude omkring paa Eksportmarkederne.

Yderligere vil jeg sige, at mit Parti kan tiltræde Lovforslaget, og jeg vil gerne anbefale det til en hurtig Behandling her i Tinget.

Holst: Paa mit Partis Vegne kan jeg anbefale det foreliggende Lovforslag og give det vor Tilslutning. Den Lov, der her foreslaas forlænget, har i de Aar, den har virket, sikkert haft stor Betydning for Haandværk og Industri og for Eksporten, og der er ingen Tvivl om, at det i den Tid, vi nu gaar i Møde, efter flere Aars Krig og Besættelse,